

1. daļas atbildes

Jautājuma numurs	Atbilde	Punkti
1.	a	1
2.	b	1
3.	c	1
4.	c	1
5.	a	1
6.	b	1
7.	a	1
8.	b	1
9.	b	1
10.	b	1
11.	a	1
12.	c	1
13.	b	1
14.	b	1
15.	d	1
16.	d	1
17.	c	1
18.	c	1
19.	d	1
20.	b	1

Tekstu salīdzināšana (60 punkti)
Vērtēšanas kritēriju skaidrojums 2023. gada CE darbam

Uzdevums:

Raksti tekstu analīzi (apjoms 500–600 vārdu), ievērojot tekstveides principus!
Salīdzini abus tekstus, ietverot noteiktos satura komponentus!

Satura komponenti:

- temats, aktualitāte un problemātika,
- kultūras fakti/zīmes/simboli kultūrvēsturiskā konteksta interpretācijā,
- sasaiste ar citiem kultūras faktiem ārpus piedāvātajiem tekstiem,
- teksta kompozīcija, žanriskās īpatnības,
- autora stilam tipiskie valodas līdzekļi analizējamajos tekstos.

Skolēnam piedāvāti divi teksti:

Valdis Rūmnieks. Andrejs Migla. „Čaks” (romāna fragments) - Rūmnieks, V., Migla, A. Čaks. Rīga, Zvaigzne ABC, 2010.

Silvija Radzobe „„Kosmopolītu” lieta un Aleksandrs Čaks” (fragments) - Radzobe, S. „Kosmopolītu” lieta un Aleksandrs Čaks. Dokumentāla hronika ar komentāriem. Rīga, LU akadēmiskais apgāds, 2017.

Vērtēšanas kritēriji:

Zināšanas un izpratne**1. Kultūras fakti/ zīmes/ simboli, to kontekstuālā nozīme**

<p>4 punkti</p> <p>Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/ zīmes/ simboli ir raksturoti, ir analizēta to saikne ar noteiktu kultūrvēsturisko kontekstu, piedāvāts salīdzinājums ar citiem kultūras faktiem/ zīmēm/ simboliem plašākā kontekstā.</p>	<p>Rīga, Rakstnieku savienība, Milda (Milda Grīnfelde), Valdemārs Tone, darbnīca kā bibliotēka, čeka, bērnu literatūra, “Bērniības bibliotēka”, padomju laiks.</p> <p>Nacistu karaspēka okupētā Latvija, komunistiskās partijas biedrs, biedra uzskaites kartīte, Sociāldemokrātiskā partija, 40.gadu otrā puse, Annas Brigaderes prēmija, eposs “Mūžības skartie”, specfonds, bailes.</p> <p><i>Nav jābūt visiem jēdzieniem, taču piedāvāts konteksts.</i></p> <p><i>Dots salīdzinājums ar citiem faktiem (N.Ikstenas “Mātes piens”, G.Repše “Ugunszīme”, Ojārs Vācietis, V.Belševisa u.c.)</i></p>
---	--

2. Temata izpratne

<p>4 punkti</p> <p>Temats ir formulēts, pietiekami raksturots un sasaistīts ar kādu sabiedrībā būtisku problēmu.</p>	<p>Represijas pret māksliniekus.</p> <p>Mākslinieka brīvības izpausties ierobežošana.</p> <p>Kā māksliniekam izdzīvot varas situācijā?</p> <p>Vara un personība.</p> <p>A.Čaks padomju laikā/ 20.gs.40.gados.</p> <p>Iekļūšana baiļu slazdā.</p> <p>Citādā nepieņemšana.</p> <p>Silvijas Radzobes teksts it kā izskaidro/precizē pirmo tekstu.</p> <p>A.Čaka dzīve/pārdzīvojumi/bailes.</p> <p><i>Temats nosaukts, raksturots, sasaistīts ar kādu aktualitāti (daudz sasaistījuma ar Ukrainas situāciju).</i></p> <p><i>Būs darbi, kuros abiem tekstiem formulēti savi temati, bet raksturojumā dots salīdzinājums.</i></p> <p><i>Temata formulējums ir saistīts ar tekstiem, nav dots tāds, ko var pielāgot jebkuram tekstam, piemēram, cilvēka problēmas, represijas utt.</i></p>
--	---

3. Žanrs un tekstu kompozīcija

<p>4 punkti</p> <p>Žanrs ir nosaukts un precīzi raksturots, tekstu kompozīcija ir izprasta, izanalizēta un izvērtēta.</p>	<p>Valda Rūmnieka un Andreja Miglas romāna "Čaks" fragments - daiļliteratūras valodas stils, biogrāfisks romāns, attēlota viena epizode, kas raksturo Sašas ierašanos pie Mildas, sarunu un došanos prom, divi tēli Milda un Saša; vēstījumā pamatā dialogs, kurā Saša ir apjucis, noskumis un nobijies par radušos situāciju, Milda to cenšas atbalstīt, nomierināt. Teksts ir emocionāls, izmantota 1. un 2.persona.</p> <p>Literatūrzinātnieces Silvijas Radzobes hronikas "Kosmopolītu" lieta un Aleksandrs Čaks" fragments - zinātniskais vai populārzinātniskais, vai publicistiskais valodas stils (var pieņemt visus, svarīgs ir pamatojums). Par hroniku liecina secīgs notikumu izklāsts laika posmā no 20.gs. 20.gadiem līdz 40.gadu beigām. Izmantotas atsauces uz citiem viedokļiem, citēts J. Androps, izraksts no Čaka raksturojuma. Teksts loģiski strukturēts, izmantojot iespraudumus, kas norāda uz secību, piemēram, pirmkārt, otrkārt, un precīzas atkāpes. Teksts ir neitrāls, izmantota 3.persona.</p> <p><i>Tekstu žanrs nosaukts, pamatots, saskatīti būtiskākie kompozīcijas elementi.</i></p>
---	--

4. Autora valodas stils

<p>4 punkti</p> <p>Prasmīgi raksturoti un vērtēti dažādi valodas līdzekļi, kas ir tipiski autora valodai.</p>	<p><i>Būs darbi, kuros izmantoti tikai tie piemēri, kas aktualizēti iepriekš rakstītajā testā. Lai saņemtu 4 punktus, būtu jāpiedāvā arī citi piemēri.</i></p> <p>Daiļliteratūras valodas stils - emocionalitāte, par to liecina daudz apzīmētāju vai apstākļu, piemēram, <i>pretīgā sapulce, garlaicīga sapulce, pārsteigti iesaucās, sašutumā saknieba lūpas, grūtsirdīgi novilka, skumji atkārtoja</i>. Par emocionalitāti liecina arī nepabeigti teikumi, uz ko norāda daudzpunktes, jautājuma un izsaukuma teikumi. Tekstā izmantoti tēlainās izteiksmes līdzekļi/ tropi: epitēti, piemēram, <i>mīlestības pilnās zīmītes, bezjēgas vārdi, bezidejisks formālists, vecais labais Čaks</i>, salīdzinājumi, piemēram, <i>izcēla kā izgaršodams, asi dūrieni it kā sacentās savā starpā</i>.</p> <p>Brīva saruna starp draugiem - uz to norāda sarunvalodas vārdi, piemēram, <i>nolādēt</i>, uzruna <i>Sašīt</i>, frazeoloģismi, piemēram, <i>pa ausu galam</i>. Izmantoti vārdi pārnestajā nozīmē - <i>bezjēgas vārdus izsēj, ar viņa muti runā patiesība</i>. Izmantots neparasts saliktenis - <i>garumgara, divdabji - pūzdams, elsdams, izgaršodams</i>, apstākļa vārdi - <i>smagi, neprātīgi, grūtsirdīgi</i>, īpašvārdi - <i>Rīga, Saša, Vanags</i>. Darbu nosaukumi - "Divi draugi", "Puskukulis maizes", "Bērņības bibliotēka".</p> <p>Sintaksē - jautājuma, izsaukuma teikumi, daudzpunktes, pēc uzbūves vienkārši teikumi, nodalītas teikuma daļas (<i>Partijas, atklātā</i>). Tiešā runa. Zinātniskais (publicistiskais, populārzinātniskais) valodas stils.</p> <p>Teksts informatīvs, izglītojošs.</p> <p>Daudz jēdzienu/terminu/historismu, kas saistīti ar politisko situāciju - <i>komunistiskā partija, biedrs, PSRS, specfonds, emigrācija u.c.</i> Skolēni lieto arī jēdzienu - svešvārdi.</p> <p>Vārdi pārnestā nozīmē likti pēdiņas - "vēsturiskās realitātes", "čekists vai jefiņš".</p> <p>Daudz iespraudumu, <i>treškārt, ceturtkārt</i>, piemēram; skaitļa vārdu, kas rakstīti ar cipariem, piemēram, <i>1920., 40.gadu</i>, īpašvārdu, piemēram, <i>Čaks, A.Čadarainis, Anna Brigadere</i>.</p> <p>Izmantoti citāti.</p> <p>Autore savus komentārus/piebildes likusi iekavās - (<i>bet varbūt pirmkārt</i>), (<i>gan viņa draugi, gan skauģi, kas turpināja skaut gadu desmitiem vēl pēc nāves</i>). Tekstu viegli uztvert, jo izmantoti pēc uzbūves vienkārši teikumi.</p> <p>Abos tekstos:</p> <p>Čaks Īpašvārdi vienkāršas uzbūves teikumi atslēgas vārdi - bailes, represijas, čeka, 20.gs. 40.gadi</p> <p><i>Nosaukti būtiskākie tekstus raksturojošie valodas līdzekļi, doti piemēri; sasaiste ar valodas funkcionālo stilu, norādīts izmantojuma nolūks.</i></p>
---	--

Argumentēšana

5. Apgalvojumu formulēšana

4 punkti Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, kas pārliecinoši atbilst tematam, pieteiktajai problēmai.	Apgalvojums izriet no pieteiktās problēmas/temata formulējuma.
---	--

6. Argumentu pierādīšana

4 punkti Argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot mērķtiecīgi izvēlētus faktus, tos vispārinot un pēc nepieciešamības papildinot ar savu pieredzi.	<i>Apgalvojumi pamatoti ar pierādījumiem, tas ir, piemēriem no teksta, doti <u>secinājumi</u> ne tikai par tekstu, bet arī <u>paplašināti</u> ar citu kontekstu, pieredzi.</i> <i>Ja pareizrakstības dēļ neprecīzi fakti - ietekmē pareizrakstības kļūdu skaitu.</i> <i>Faktu kļūdas - vērtējam argumentācijā.</i>
--	--

7. Jomas terminoloģija

4 punkti Jomas termini tekstā izmantoti iederīgi un pārliecinoši.	<i>Vai precīzi un vietā izmanto valodniecības un literatūrzinātnes terminus?</i> <i>Nav jāskaita.</i> <i>Kļūdas terminu lietojumā nevērtē pie faktu kļūdām.</i>
--	---

Valodas kvalitāte

8. Vārdu krājums** *11 un vairāk kļūdas – 0 punktu

4 punkti Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs, pārdomāts, daudzveidīgs (individuālā valodas stila pazīmes) Nav kļūdu.
--

9. Gramatikas normas** 16 un vairāk kļūdu – 0 punktu

4 punkti Ievērotas vārdu veidošanas, vārdu formu, teikumu veidošanas, daļu attiecsmes nosacījumi. 0–2 kļūdas.
--

10. Ortogrāfijas normas** *11 un vairāk kļūdu – 0 punktu

4 punkti Nav kļūdu.

11. Interpunkcijas normas** *16 un vairāk kļūdu – 0 punktu

4 punkti 0–2 kļūdas.

Jaunrade

12. Teksta struktūra

4 punkti	<i>Darbā ir visas teksta daļas - ievads, iztirzājums, nobeigums.</i>
Teksta uzbūve ir loģiska un mērķtiecīga, teksta daļas ir tematiski saistītas; ir ievērots dalījums rindkopās.	<i>Teksts dalīts atbilstošās rindkopās, tās ir tematiski un loģiski saistītas.</i>
	<i>Rindkopu skaits nav noteikts.</i>

13. Tekstu salīdzināšana

4 punkti	<i>Tekstu salīdzināšanā var tikt izmantotas dažādas stratēģijas, pieļaujama dažāda secība un akcenti.</i>
Teksti ir salīdzināti, raksturotas kopīgās un atšķirīgās tekstu pazīmes, piedāvājot sasaisti ar citiem kultūras faktiem ārpus piedāvātajiem tekstiem.	<i>Salīdzinājumā daudzi lieto - 1.teksts, 2.teksts, kopīgais, atšķirīgais.</i>
	<i>Jāskatās, lai salīdzinājumā netiktu minēts tikai tas, kā nav.</i>
	<i>Skolēnam nav jāierauga viss, ko var ieraudzīt skolotājs.</i>
	<i>Ja teksti izanalizēti atsevišķi, neveicot salīdzinājumu - 1 punkts</i>

14. Teksta stilistika

4 punkti	<i>Kritērijs nav saistāms ar vārdu krājumu un gramatikas kļūdām.</i>
Publicistiskais stils ir ievērots; izteiksmes līdzekļi ir mērķtiecīgi, stilistiski iederīgi un iedarbīgi.	<i>Teksta stila tīrība, individuāls stils.</i>

15. Teksta oriģinalitāte

4 punkti	<i>Īpaši valodas līdzekļi/ metaforas/vārdu savienojumi/frazeoloģismi</i>
Tekstā meistarīgi izpaužas autora individualitāte un/vai radošums.	<i>Teksta izkārtojums (piemēram, dots darba moto, retoriskie jautājumi, rindkopu ievadītārvārdi, gredzenveida kompozīcija)</i>
	<i>Vārdu izcēlumi</i>
	<i>Nojaušama autora personība, uzskati, attieksme, redzesloks</i>

Atbildi nevērtē, ja:

- uzdevums nav izpildīts;
- darbs nav salasāms;
- darbā vērojamas plaģiāta pazīmes;
- darbā ir ietverta informācija, kas ir pretrunā ar ētikas normām.

Problēmsituācijas:

- Vārdu skaits, ja neliels vārdu skaits, visticamāk, citos kritērijos nebūs daudz punktu.
- Izanalizēts tikai viens teksts - maks. 2p satura kritērijos.
- Jaunrades darbs - nevērtē.
- Teksti nav analizēti, bet tikai saturiski pārstāstīti - nevērtē.
- Virsrakstu nevērtē.
- Netulkoti vārdi, nosaukumi, frāzes - kļūda vārdu krājumā.
- Rakstīts drukātiem burtiem - jābūt atšķirībai starp lielo un mazo burtu.
- Piemēru iesaiste. Skolēni izmantojuši dažādus paņēmienus, tas ir pieļaujams. Ja ir viena veida kļūdas, to vērtējam vienu reizi ortogrāfijā vai interpunkcijā. Ja tādu kļūdu daudz, tas var ietekmēt vērtējumu kritērijā *Teksta stilistika*.

Tekstu analīze. Vērtēšanas kritēriji (60 punktu)**Zināšanas un izpratne**

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti			
	I	II	III	IV
Kultūras fakti/zīmes/simboli, to kontekstuālā nozīme	1 punkts Daļa no tekstā lietotajiem kultūras faktiem/zīmēm/simboliem ir identificēta.	2 punkti Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/zīmes/simboli ir identificēti, ir vispārīgi iezīmēta to saikne ar noteiktu kultūrvēsturisko kontekstu.	3 punkti Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/zīmes/simboli ir raksturoti, ir analizēta to saikne ar noteiktu kultūrvēsturisko kontekstu.	4 punkti Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/zīmes/simboli ir raksturoti, ir analizēta to saikne ar noteiktu kultūrvēsturisko kontekstu, piedāvāts salīdzinājums ar citiem kultūras faktiem/zīmēm/simboliem plašākā kontekstā.
Temata izpratne	1 punkts Temats ir formulēts, bet nav raksturots vai raksturots virspusīgi.	2 punkti Temats ir formulēts, taču satura izklāstā sašaurināts vai paplašināts.	3 punkti Temats ir formulēts un pietiekami raksturots teksta saturā.	4 punkti Temats ir formulēts, pietiekami raksturots un sasaitīts ar kādu sabiedrībā būtisku problēmu.
Žanrs un tekstu kompozīcija	1 punkts Žanrs ir nosaukts, bet nav raksturots, kompozīcijas elementi nav aplūkoti.	2 punkti Žanrs ir nosaukts un vispārīgi raksturots, pieminēti atsevišķi kompozīcijas elementi.	3 punkti Žanrs ir nosaukts un minētas raksturīgas pazīmes, tekstu kompozīcija ir izprasta, analizēta.	4 punkti Žanrs ir nosaukts un precīzi raksturots, tekstu kompozīcija ir izprasta, izanalizēta un izvērtēta.
Autora valodas stils	1 punkts Ir nosaukti vispārīgi izteiksmes līdzekļi, kas neraksturo autora valodas stilu.	2 punkti Ir nosaukti un vispārīgi, stereotipiski raksturoti autora izteiksmes līdzekļi.	3 punkti Raksturoti dažādi valodas līdzekļi, kas ir tipiski autora valodai.	4 punkti Prasmīgi raksturoti un vērtēti dažādi valodas līdzekļi, kas ir tipiski autora valodai.

Argumentēšana

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti			
	I	II	III	IV
Apgalvojumu formulēšana	<p>1 punkts</p> <p>Formulēti apgalvojumi, kas nav saistīti ar tematu, pieteikto problēmu.</p>	<p>2 punkti</p> <p>Formulēti vispārīgi vai sašaurināti apgalvojumi, kas daļēji atbilst tematam, pieteiktajai problēmai.</p>	<p>3 punkti</p> <p>Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, kas atbilst tematam, pieteiktajai problēmai.</p>	<p>4 punkti</p> <p>Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, kas pārliecinoši atbilst tematam, pieteiktajai problēmai.</p>
Argumentu pierādīšana	<p>1 punkts</p> <p>Argumenti pierādīti ar vienusējiem spriedumiem, kas pamatā balstīti uz savu pieredzi, nevis precīziem faktiem.</p>	<p>2 punkti</p> <p>Argumenti pamatoti ar vairākiem pierādījumiem, izmantojot gan vispārīgus, nekonkrētus, arī neprecīzus faktus, gan savu pieredzi.</p>	<p>3 punkti</p> <p>Argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot precīzus faktus, papildinot ar savu pieredzi, ja tas ir nepieciešams.</p>	<p>4 punkti</p> <p>Argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot mērķtiecīgi izvēlētos faktus, tos vispārinot un papildinot ar savu pieredzi, ja tas ir nepieciešams.</p>
Jomas terminoloģija	<p>1 punkts</p> <p>Jomas termini tekstā nav izmantoti iederīgi.</p>	<p>2 punkti</p> <p>Jomas termini tekstā izmantoti nepārliecinoši, trūkst precizitātes.</p>	<p>3 punkti</p> <p>Jomas termini tekstā izmantoti pārsvarā iederīgi.</p>	<p>4 punkti</p> <p>Jomas termini tekstā izmantoti precīzi.</p>

Valodas kvalitāte

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti			
	I	II	III	IV
Vārdu krājums** * 11 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts Vārdu krājums vienvērtīgs, neprecīzs, tas apgrūtina teksta uztveri. 6–10* kļūdas.	2 punkti Vārdu krājums ir pietiekams, ir vērojamas atsevišķas vārdu izvēles neprecizitātes, tas neapgrūtina teksta uztveri. 3–5 kļūdas.	3 punkti Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs. 1–2 kļūdas.	4 punkti Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs, pārdomāts, daudzveidīgs (<i>individuālā valodas stila pazīmes</i>). Nav kļūdu.
Gramatikas normas** 16 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts 11–15* kļūdas.	2 punkti 6–10 kļūdas.	3 punkti 3–5 kļūdas.	4 punkti Ievēroti vārdu veidošanas, vārdu formu, teikumu veidošanas, daļu attieksmju nosacījumi. 0–2 kļūdas.
Ortogrāfijas normas** * 11 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts 6–10* kļūdas.	2 punkti 3–5 kļūdas.	3 punkti 1–2 kļūdas.	4 punkti Nav kļūdu.
Interpunkcijas normas** * 16 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts 11–15* kļūdas.	2 punkti 6–10* kļūdas.	3 punkti 3–5 kļūdas.	4 punkti 0–2 kļūdas.

Tekstveide

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti			
	I	II	III	IV
Teksta struktūra	1 punkts Teksta struktūra nav ievērota: dalījums rindkopās ir neprecīzs, nepārdomāts vai/un haotisks.	2 punkti Teksta struktūra ievērota daļēji: dalījums rindkopās ir nepilnīgs – kāda rindkopa ir pārāk īsa vai pārāk izvērsta; trūkst tematiskas pārejas starp teksta daļām.	3 punkti Teksta struktūra ir loģiska un skaidri uztverama, teksta daļas ir daļēji tematiski saistītas; ir ievērots dalījums rindkopās.	4 punkti Teksta struktūra ir loģiska un mērķtiecīga, teksta daļas ir precīzi tematiski saistītas; ir ievērots dalījums rindkopās.
Tekstu salīdzināšana	1 punkts Teksti analizēti atsevišķi, tie nav salīdzināti.	2 punkti Teksti ir salīdzināti, raksturotas kopīgās vai atšķirīgās tekstu pazīmes.	3 punkti Teksti ir salīdzināti, raksturotas gan kopīgās, gan atšķirīgās tekstu pazīmes.	4 punkti Teksti ir salīdzināti, raksturotas kopīgās un atšķirīgās tekstu pazīmes, piedāvājot sasaisti ar citiem kultūras faktiem ārpus piedāvātajiem tekstiem.
Teksta stilistika	1 punkts Tekstā nav ievērots vienots valodas stils.	2 punkti Vienots valodas stils ir ievērots daļēji: izteiksmes līdzekļu izvēle nav pārdomāta.	3 punkti Vienots valodas stils ir ievērots: izteiksmes līdzekļi ir pārsvarā mērķtiecīgi izvēlēti, stilistiski iedarīgi.	4 punkti Vienots valodas stils ir ievērots: izteiksmes līdzekļi ir mērķtiecīgi, iedarīgi un iedarbīgi.
Teksta oriģinalitāte	1 punkts Teksts ir stereotipisks un šablonisks.	2 punkti Kādā no teksta daļām ir ietverta autora personiskā pieredze.	3 punkti Tekstā izpaužas autora personiskā pieredze.	4 punkti Tekstā pārliecinoši izpaužas autora individualitāte.

Atbildi nevērtē, ja:

- uzdevums nav izpildīts;
- darbs nav salasāms;
- darbā vērojamas plaģiāta pazīmes;
- darbā ir lasāmi cilvēka cieņu aizskaroši izteikumi.

Vārdu krājuma kļūdu veidi**	Gramatikas normu kļūdu veidi**	Ortogrāfijas normu kļūdu veidi**
<ul style="list-style-type: none"> ● Vārda nozīmes neizpratne/neatbilstošas nozīmes vārds. ● Neatbilstošs tās pašas vārdšķiras vārds. ● Kalkēts vārds. ● Vārds svešvalodā. ● Liekvārdība, vienas saknes vārdu pārmērīgs atkārtojums. ● Valodas stilam neatbilstošs vārds. ● Neloģiski izteikumi, saturiski neloģisks teikums. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Neprecīzi piedēkļi/priedēkļi. ● Salīdzinājuma formas. ● Noteiktā/nenoteiktā galotne. ● Neprecīzs locījums/skaitlis/dzimte. ● Darbības vārda formu neprecīzs lietojums. ● Vārdu formveidošanas kļūdas. ● Kļūdas prievārdu, saikļu lietošanā (ka/kad; jeb). ● Nepamatota personas un laiku maiņa. ● Nepamatoti izlaists vārds teikumā. ● Nepamatoti atdalīti un nepareizi novietoti palīgteikumi, kļūdas sintaktisko saistījumu izveidē. ● Nepilnīgi, nepabeigti teikumi, neloģiska vārdu secība teikumā. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nav ievērota latviešu valodas vārdu pareizrakstība (īso un garo patskaņu, divskaņu pareizrakstība vārdos un vārdformās, pareizs līdzskaņu lietojums vārdu saknē, galotnē un vārdformās, piedēkļu un piedēkļu lietojums vārdos un vārdformās, diakritiskās zīmes trūkums). ● Nav ievēroti literārās valodas vēsturisko miju nosacījumi. ● Kopā/šķirti rakstāmi vārdi. ● Lielo sākumburtu lietošana saliktajos nosaukumos, īpašvārdu rakstība. ● Svešvārdu pareizrakstība, cittautu īpašvārdu atveide. ● Vārdu saīsināšana. ● Vārdu dalīšana pārņemšanai jaunā rindā. ● Neuzmanības kļūdas (izlaisti/lieki/pārstatīti burti, trūkst galotnes utt.). ● Latviešu valodas alfabētam neatbilstošu burtu lietojums.

Pielikums 2.daļas *Tekstu analīze* vērtēšanas kritērijiem
 “Kļūdu tipu raksturojums”.

Vārdu krājums

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu) 3-2-1-0 punktu	Kļūdu piemēri
Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs, pārdomāts, daudzveidīgs (<i>individuālā valodas stila pazīmes</i>). Nav kļūdu.	Vārda nozīmes neizpratne/ neatbilstošas nozīmes vārds.	Iesim redzēt izrādi. Es mīlu lasīt. Es personīgi . Mīlestība ir stiprs vārds. Paliek mierīgāks prāts. Lugā “Sekss, roks un PSRS” ir parādīts [..] L.Kota gleznoja A.Egliša dzīves gājumu Kaut gan otrais teksts apraksta pirmo [..] Skatoties uz pirmo tekstu, var secināt [..] Izklausās , ka rakstnieks ir noslēpumains.
	Neatbilstošs tās pašas vārdšķiras vārds.	Nobraukšu pie tevis. Viņš ir mans nedraugs . Intervijas gaita parāda viņas pārliecinātību par to [..]
	Kalkēts vārds.	Es varu grāmatu atgriezt rīt. Var saprast, par kādu laiku iet runa. Fragments no Laimas Kotas romāna [..]
	Neatbilstoši lietots svešvārds.	Anetes frustrācija , paliekot vienai [..]
	Vārds svešvalodā.	“The priory”, “Чайка”
	Liekvārdība, vienas saknes vārdu pārmērīgs atkārtojums.	Ar dažādiem avotiem mēs varam iegūt dažāda veida un dažādas kvalitātes informāciju. Autore savā darbā puž savu viedokli [..] Pastāsta, kāpēc notika tas, kas notika [..]

Neatbilstoši lietots sarunvalodas vārds.	Tas ir čilīgi . Abas autores man palīdzēja izveidot kopīgu bildi par to, kas notika [..]
Neloģiski izteikumi, saturiski neloģisks teikums.	Grāmatas paplašina vārdu krājumu. Skatoties izrādi, tu pats vari izdomāt [..] Varoņi sarunājās savā starpā un vientulībā [..] Pirmais teksts tēls Eglītis, grāmatas galvenais varonis, un par šo tēlu arī tika aprakstīts pirmajā cēlienā. Uz romāna motīviem nevar paļauties, jo tajā slēpjas drumstalas ar fikcijām [..]

Gramatikas kļūdas

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu) 3-2-1-0 punktu	Kļūdu piemēri
Ievēroti vārdu veidošanas, vārdu formu, teikumu veidošanas un daļu attiecsmju nosacījumi. 0–2 kļūdas.	Neprecīzi piedēkļi/ priedēkļi.	brīv ums no organizēt, pielietot ilggad īgais konkurss pazvanīt pa telefonu
	Salīdzinājuma formas.	Vairāk kā parasti.
	Noteiktā/nenoteiktā galotne.	Nākam ai nodaļai. Vislabāk ā gadījumā. Dzīvoju liel a mājā.
	Neprecīzs locījums/ skaitlis/ dzimte.	Latviešu, angļu un franču valod as [..] cik darb us uzrakst ījis [..] Nav noz īme . Laiks bija maz. Divus vai vairāk lug as . Jālasa grāmat u . Es dzīvoju Latvij a . Es ar klasesbiedriem apmekl ējām [..] Rakstniece ir profesors un politiķ is [..]

	Teksti ar atšķirīgi ar to galvenajām domām [..]
Darbības vārda formu neprecīzs lietojums.	Ir nedraudzīga. Zvana un sūdzās [..] Darbs saucas. Saprast ar cilvēkiem [..] Lasat grāmatas vairāk! Man vajag mācīties par literatūru un valodu.
Vārdu formveidošanas kļūdas.	savlaikus īgaunieši
Kļūdas prievārdu, saikļu lietošanā (ka/kad; jeb).	priekš skolas dēļ darba A.Eglītis bija spiests emigrēt Vācijā [..] Tiek pieminēts Rainis un Aspazija, pēc kuriem var smelties idejas [..] Fakti ir izmantoti uz kādiem reāliem notikumiem [..] Intervijā jeb publicistikas stilā mēs uzzinām [..]
Nepamatota personas un laiku maiņa.	Viņš noskaidros un izlēma. Literārie varoņi strīdējās un cenšas saprast [..]
Nepamatoti izlaists vārds teikumā.	Nojaušams, ka rakstnieku interesē vide, kurā uzturas.
Nepamatoti atdalīti un nepareizi novietoti palīgteikumi, kļūdas sintaktisko saistījumu izveidē.	Lasījām tekstu, kur galvenais varonis [..] Tas liek aizmirst vecos laikus. Kad vēstules tika rakstītas ar rokām. No intervijas mēs uzzinām, ka bija konkrēti aspekti , ko rakstniece neierakstīja un pēc tam to nožēloja. Kā , piemēram, stāstu par tikšanu uz Ameriku. Salīdzinot šos divus tekstus, var saprast, cik tie ir atšķirīgi. Sākot no teksta veidiem un beidzot ar vārdiem.

	Savukārt dienasgrāmatā ir pilnīgs reālisms, bez šaubām .
Nepilnīgi, nepabeigti teikumi, neloģiska vārdu secība teikumā.	Par Eglīti teikts, ka nauda viņam arī svarīga ir . Citējot rindu no Laimas Kotas romāna [..] Veronika uzskata , ka “būt māksliniekam [..]”. “Cilvēks ar zilo putnu” darbā [..]

Ortogrāfijas kļūdas

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu) 3-2- 1-0 punktu	Kļūdu piemēri
Nav kļūdu.	Ignorēta latviešu valodas vārdu pareizrakstība (īso un garo patskaņu, divskaņu pareizrakstība vārdos un vārdformās, pareizs līdzskaņu lietojums vārdu saknē, galotnē un vārdformās, piedēkļu un piedēkļu pareizrakstība vārdos un vārdformās, diakritiskās zīmes trūkums).	iz ta ba, k ū ltūra, kap ē c, nes mu , uskat ī t dze ī nieks, veid u šanos, la j , vis s vairāk es u, en ģ elis, <i>autore rakstija</i> ;
	Nav ievēroti literārās valodas vēsturisko miju nosacījumi.	a č u priekšā, problēma samil z t, aizm ir zdams, mēn e sa
	Kopā/ šķirti rakstāmi vārdi.	pus des mitos, kau tkas, tāk ā, ne vi ens
	Lielo sākumburtu lietošana saliktajos nosaukumos, īpašvārdu rakstība.	L atvieši, A spāzija, Sig ūlda, Eiropas k ultūras balva, Latvijas r epublika, Raudupiete iemīlas K arlī, parasti <i>Anšavs</i>
	Svešvārdu pareizrakstība; cittautu īpašvārdu atveide.	h īts, k ultū r āls, perspekt ī ve, koncept u ali eks p erments, frazi o lōģisms, di o logs, reā l itāte, a psurds <i>Elon Musk</i>

Vārdu saīsinājums.	u.t.t., uc, p.mē
Vārdu dalīšana pārņemšanai jaunā rindā.	dzej-olis, e-seja, cilv-ēks
Neuzmanības kļūdas (izlaisti/ lieki/ pārstatīti burti, trūkst galotnes utt.).	neveina, raktnieks, mum
Latviešu valodas alfabētā neatbilstošu burtu lietojums.	Alexander